
**A BACHELOR TRAINING "MEDICAL LABORATORY ASSISTANT" AND
"REHABILITATION THERAPIST " MOTIVATION AND EXPECTATIONS OF
STUDENTS**

Pavlina Teneva

Trakia University-Medical College, Stara Zagora Republic of Bulgaria pl.teneva@abv.bg

Hristina Milcheva

Trakia University-Medical College, Stara Zagora Republic of Bulgaria hr_mil4eva@abv.bg

Mariqna Petrova

Trakia University-Medical College, Stara Zagora Republic of Bulgaria mariqna_60@abv.bg

Abstract: Introduction: In recent decades specialties "Medical laboratory assistant" and "Rehabilitation therapist" established themselves as traditional and popular majors for the needs of regional and national health. Preparation of students is in line with European and national standards, the latest achievements in science and information technology, and business needs. The prospect of their development is very good, with a view to continuously increasing deficit of health professionals including Medical laboratory assistant and Rehabilitation therapist

The purpose of this paper is to explore the views of the students first course for their motivation to study in specialty "Medical laboratory assistant " and "Rehabilitation therapist" to questions about the learning process and future development.

Materials and Methods: An opinion poll among students "Medical laboratory assistant " and "Rehabilitation therapist " with direct application method group inquiry, it was observed the principle of voluntary and anonymous. The study covered the first year of the two majors at Medical College of Stara Zagora.

Results: From the data it is clear that interest to both disciplines is high, more than half of students have applied at first desire, characteristics that have attracted their attention is a prestigious profession, favorable working conditions, job opportunities abroad. Most of the students studying in "Medical laboratory assistant" and "Rehabilitation therapist" have received information about them mostly from the internet and secondly, as a source of information cited friends and relatives. The main issues you would like to receive additional information refer to the European system of accumulation and transfer of credits in high schools, opportunities for student mobility, inclusion in Student projects and continuing their education in graduate programs.

The assessment can be made several complexes conclusion that:

- The desire and motivation of students to learn the specialties in the medical college;
- Their desire to realize the specialty after graduation;
- The opportunities for continuing education in graduate programs;
- ECTS and student mobility;

Keywords: medical laboratory assistant, rehabilitation therapist, training, motivation.

**ОБУЧЕНИЕТО НА СПЕЦИАЛНОСТ
„МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ“ И „РЕХАБИЛИТАТОР“ – МОТИВАЦИЯ И
ОЧАКВАНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ**

Павлина Тенева

Тракийски университет Медицински колеж – Стара Загора, Република България pl.teneva@abv.bg

Христина Милчева

Тракийски университет Медицински колеж – Стара Загора, Република България
hr_mil4eva@abv.bg

Марияна Петрова

Тракийски университет Медицински колеж – Стара Загора, Република България
mariqna_60@abv.bg

Въведение: Професиите „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“ спадат към регулираните в Република България професии. В последните десетилетия двете специалности се утвърдиха като традиционни и търсени за потребностите на регионалното и националното здравеопазване. Подготовката на студентите е в унисон с европейските и националните стандарти, най-новите постижения в научните и информационните технологии, както и с потребностите на бизнеса. Перспективата им за развитие е много добра, с оглед непрекъснато нарастващия дефицит от здравни специалисти в т. ч рехабилитатори и медицински лаборанти. Изграждането на успешна професионална кариера, зависи от мотивацията и правилния избор на професия, от вътрешната потребност за самоусъвършенстване като специалист, както и от удовлетвореността от извършваната дейност.

Настоящата разработка има за цел да се установят и анализират факторите повлияващи професионалната ориентация, избора и нагласите за бъдеща професия. Проучено е мнението на студенти първи курс за мотивацията им да се обучават в специалностите „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“, проучени са и въпроси касаещи процеса на обучение и бъдеща реализация.

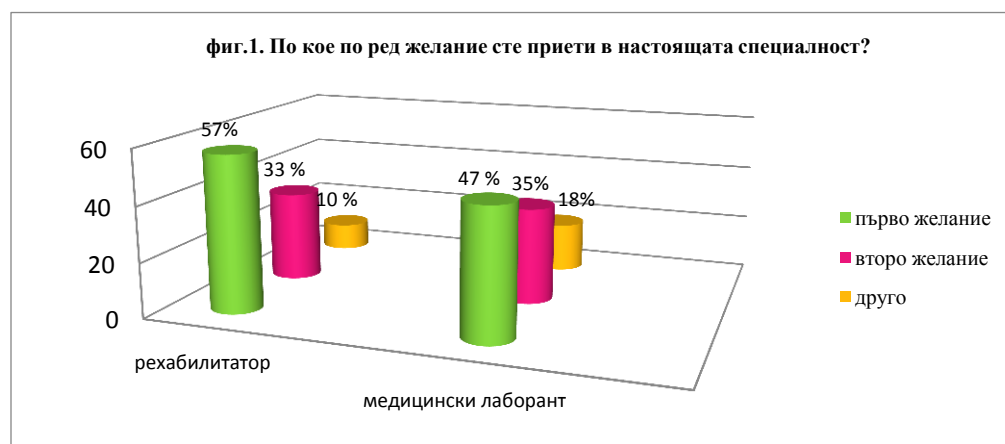
МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Проведено е социологическо проучване сред студенти „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“ с приложен метод пряка групово анкета, като е спазен принципа на доброволност и анонимност. В проучването са обхванати студенти от първи курс на двете специалности през 2015/16г. при Тракийски университет Медицински колеж Стара Загора.

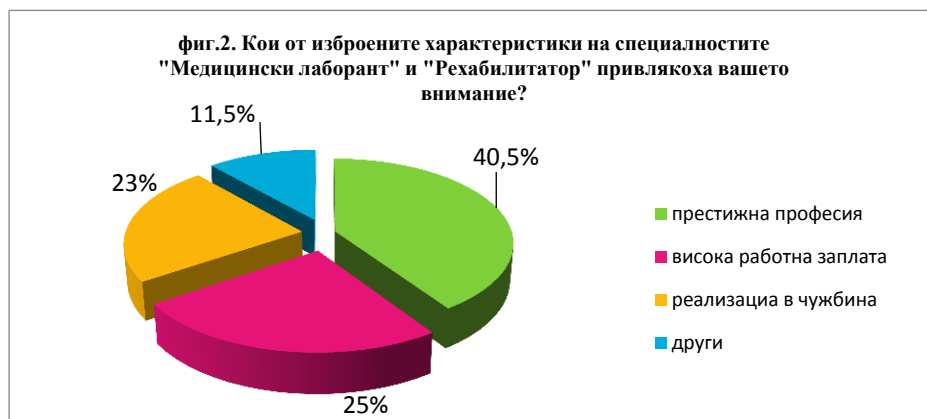
РЕЗУЛТАТИ

Изследвано е мнението на общо 115 студента - 55 от специалност „Медицински лаборант“ и 60 студента специалност „Рехабилитатор“. Делът на жените е 71% и мъже 29% всичките на възраст между 18 и 25 години.

От представените данни става ясно, че интересът и към двете специалности е сравнително висок, повече от половината от студенти специалност „Рехабилитатор“ 57% са кандидатствали по първо и 33% по второ желание. Анкетиранияте от специалност „Медицински лаборант“ кандидатствали по първо желание са 47% а като второ желание да се обучават в тази специалност са избрали 35%. (фиг.1.)

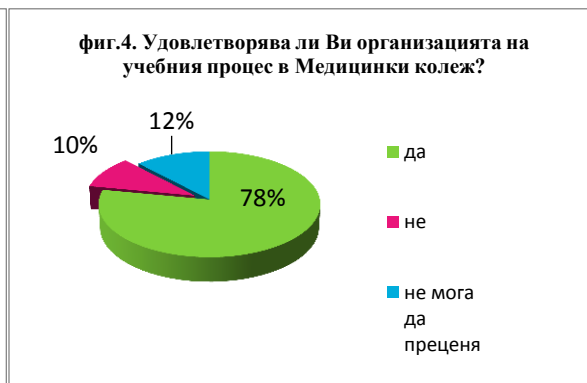
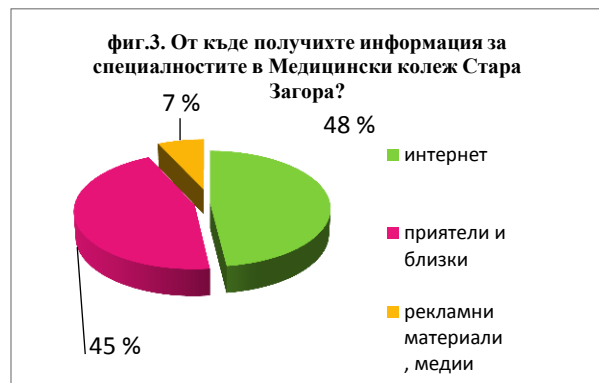

Предложихме на анкетиранияте да определят, кои от изброените характеристики - престижна професия, висока работна заплата, разнообразие на работата, благоприятни условия на труд, възможност за реализация в чужбина и възможност за продължаващо обучение на двете професии са привлекли тяхното внимание. Данните показват, че най-висок дял се пада на „престижна професия“ 40,5% следвана от „възможност за реализация в чужбина“ 25%. (Фиг.2.)

Изследването на мотивацията за избор на професия дава яснота колко добре е представана специалността, начин на провеждане на обучението, до колко е съобразено с нуждите на пазара. По голямата част от студентите, обучаващи се в специалност „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“ са получили информация за тях предимно от интернет 48% и на второ място, като източник на информация са посочили приятели и близки 45%. Останалата част от студентите са били информирани от рекламни материали на Медицински колеж и медии. (фиг.3.). Обучението по специалностите „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“ се осъществява чрез комбинация от традиционни и нетрадиционни методи. Целта е студентите да бъдат мотивирани и подготвени за учене през целия живот, което се постига с набор от различни методи и средства. Обучението има за цел придобиване на необходимите за професията компетенции (знания, умения, професионални нагласи и отношение), така и придобиване на умения за самостоятелно учене, развитие и усъвършенстване.

Следващият важен момент в анкетната карта да се обхване мнението на студентите за удовлетвореността им от организацията на учебния процес в Медицински колеж. Според анализа на данните 78% от обучаващите са удовлетворени от създадената организация на учебния процес в Медицински колеж Стара Загора 10% „не“, а останалите 12 % „не могат да преценят“. (Фиг.4.)

Конкурентноспособността на обучението заема важно място и придобива особено значение при съвременните измерения на образователния процес и мотивацията на студентите от двете специалности на професионално направление „Здравни грижи“. Освен с пазара на труда, този проблем кореспондира пряко и с интеграционните процеси, свързани с взаимното признаване на дипломите, мобилността на преподаватели и студенти, създаване и активно използване на интерактивни мрежи и участието на студенти в национални и международни проекти. На въпроса „Очаквате ли след завършване да се реализирате по специалността, в която сте приети 90 % от студентите са посочили отговор „да в страната“и 10% имат желание за реализация извън границите на страната.

Впечатление прави високият процент на студентите от двете специалности които не са добре

запознати с ECTS 62% и биха искали да получат допълнително информация по въпроси касаещи Европейската система за натрупвани и трансфер на кредити във Висшите училища в страната и чужбина. (фиг.5.). В Медицински колеж има създадена организация за международно сътрудничество и мобилности по секторна програма „Еразъм“ и е направен анализ по отношение на признаване и разпознаване на образователни програми на аналогични специалности в Латвия, Естония, Австрия, Македония и др. Европейски страни. Анализът на данните показва, че значителна част от анкетираните 56 % са запознати с възможностите за осъществяване на студентска мобилност в чужбина по време на следването си в Медицински колеж.(фиг.6.)

Изборът на специалност е лично желание на студентите, положителен е и би трябвало да поддържа високо ниво на мотивация за учене по време на обучението.

Медицински колеж е изправен пред предизвикателството да отговаря на потребностите от знания и практически умения на европейско ниво, да удовлетворява както изискванията на обучаващите се в специалностите „Медицински лаборант“ и „Рехабилитатор“ така и на работодателите.

В резултат на проучването могат да се направят няколко комплексни извода:

- Мотивацията и интересът към специалностите „Рехабилитатор“ и „Медицински лаборант“ в Медицински колеж Стара Загора е висок.
- Основните характеристики които правят двете специалности желани са „Престижна професия“ и „Висока работна заплата“
- Организацията на учебния процес в Медицински колеж в голяма степен удовлетворява потребностите на студентите;
- Желанието за реализация по специалността в страната на студентите след завършване като рехабилитатори и медицински лаборанти е много висока;
- Необходимо е да бъде предоставена повече информация за ECTS на студентите;

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Воденичаров Ц., М. Митова, С. Младенова Медицинска педагогика, София, изд. Артик 2001, 2008
- [2] Попов Т. Студентът, като субект на обучението НИК „Везни“, София 2006
- [3] Янкулова – Цветкова, Й. Мотивационна и когнитивна регулация на ученето, София, Лик 2001